

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Solvuntur obiectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

est, quatenus est unum cum ipso, sed quatenus in prædicatis genericis convenit, est unum cum ipso: ergo. Dixi: quatenus in natura convenit, nil enim impedit, quin simul bonus malum, & malus bonum odio habeat, quate-

nus differt in bonis naturæ superadditis. Ratio secundæ partis est, quod amor sequitur cognitionem: ergo sicuti unus Angelus non necessariò de altero semper cogitat; (uti nec de aliis creaturis) ita & illum non semper actu diligit.

DISPUTATIO XXXIII.

DE

Gratia & merito Angelorum.

Consideravimus Angelos secundum suæ naturæ statum ac conditionem, nunc cum S. D. in q. 62. eosdem contemplamur secundum perfectionem gratiæ & gloriæ, naturæ superadditam, de qua quaeritur primò. Fuerintne Angeli creati in gloria? Secundò, an saltem in gratia? Tertio, An ad gloriam veluti viatores tendendo seu merendo, & quantà temporis duratione pervenerint? Unde fit

ARTICULUS I.

An Angeli fuerint in sua creatione beati?

SUMMARIUM.

1. Divisio beatitudinis in naturalem & supernaturalem, simpliciter & secundum quid.
2. Angeli sunt creati in naturali beatitudine.
3. Non in supernaturali.
4. Auctoritates in contrarium.
5. Locus Ezechielis exponitur.
6. Quo sensu D. Augustinus neget Angelos bonos fuisse peregrinos à Domino?
7. Quomodo omnes Angeli fuerint participes lucis?
8. Non sequitur daemones esse beatos beatitudine naturali.

§. I.

Adstruitur beatitudo naturalis, non supernaturalis.

1. PRænotandum, duplicem esse beatitudinem, naturalem, & supernaturalem. Naturalis est ultima perfectio, ad quam natura Angelica potest per vires naturæ pervenire, seu perfectissima operatio circa optimum objectum, quæ est naturalis abstractiva cognitio, & dilectio DEI tanquam Authoris naturalis. Supernaturalis consistit in perfectissima operatione supernaturali, quam esse beatificam & claram DEI visionem dicemus in prima secundæ. Ceterum beatitudo vel est simpliciter & perfectè, vel est imperfectè talis, & secundum quid. Perfectè & simpliciter talis est, quæ se solâ explet rationalem appetitum, estque simpliciter inamissibilis: imperfectè talis, & secundum quid, se solâ non explet appetitum rationalem, & simpliciter amitti potest.

CONCLUSIO. Angeli in primo sua creationis instanti fuerunt beati (1.) beatitudine naturali (2.) non supernaturali. Et ratio primi est: Angelus in primo suæ creationis instanti habuit perfectissimam non minus cognitionem, quàm dilectionem naturalem DEI ut Authoris naturæ: ergo habuit perfectissimam operationem intra limi-

R. P. Mezger, Theol. Schol. Tom. I.

tes naturæ circa optimum objectum sui appetitûs satiativum: sed hæc est beatitudo naturalis: ergo.

Ratio secundi est: quia vel habuissent beatificam visionem (in qua illa beatitudo consistit) transeunter, vel permanenter: non transeunter; nam visionem pro primo & unico instanti Angelis fuisse communicatam, moxque iterum subtractam, in eum finem, ut illam Angeli proprio actu mereri possent, gratissimè & absque ullo S. Scripturæ & rationis fundamento dicitur. Non permanenter: primò, quia meritum & via non stat cum præmio & termino viæ; sed gloria, seu visio beatifica, juxta Concilia & PP. conferitur Angelis ex merito, & per modum præmii: ergo. Secundò, quia Angeli potuerunt deviare & excidere à termino vitæ æternæ, ac de facto multi peccando exciderunt: at non potuissent excidere, si gloriam habuissent permanenter collatam, partim ex conditione gloriæ, quæ ab intrinseco petit esse inamissibilis, & peccabilitatem excludit, partim ex conditione naturæ Angelicæ, cujus arbitrium post perfectam electionem est ab intrinseco inflexibile.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Obijcies varias Auctoritates: inprimis ex S. Scriptura illud Ezech. 28. *In deliciis paradisi DEI fuisti*: sed paradisi DEI videtur esse vita & beatitudo æterna.

Secundò. D. August. 11. de civit. c. 9. dicit bonos Angelos nunquam fuisse peregrinos à DEO: ergo nunquam fuisse viatores. Si nunquam viatores: ergo semper comprehensores & beati. Tertio idem S. Pater I. cit. c. 22. habet: quòd Angeli à principio fuerint participes lucis & claritatis æternæ.

Respondeo ad 1. per *delicias paradisi DEI* intelligi dona supernaturalia, quibus Angeli in cælo Empyreo, qui *paradisus DEI* dicitur, fuerunt exornati.

N n

Ad

6. Ad 2. est duplex *Responso*. Primò. Quòd via seu status merendi Angelorum fuerit tam brevis, ut pro peregrinatione (que longiorem viam significat) reputari non debeat. Secundò & meliùs, quòd boni Angeli nunquam à DEO peccando recesserint, sicut Lucae 15. Filius prodigus dicitur *peregrè profectus*, quia à statu gratia peccando deslexit.
7. Ad 3. Respondeo, Ly à principio accipi posse vel pro initio & primo instanti creationis, & tunc per ly *lucis & claritatis* non intelligi visionem beatificam, sed præstantem cognitionem mysteriorum gratia extra Verbum, quam omnes Angeli habuerunt: vel pro duratione proximè consequente Angeli & mundi creationem; & tunc lentus erit, solos bonos Angelos statim & non diu post suam creationem fuisse elevatos ad visionis beatificæ claritatem.
8. Objicies ex ratione. Sequitur ex nostra assertionem, quòd demones de facto essent beati saltem beatitudine naturali: sed hoc est falsum: cum summa miseria naturali, quam demones æternis supplicii cruciati patiuntur. Sequela probatur primò, quia de ratione beatitudinis est, quòd sit inamissibilis: ergo si Angeli habuerunt in primo instanti creationis beatitudinem naturalem, illam etiamnum inamissibiliter obtinent. Secundò, Quia juxta D. Dion.

naturalia in demonibus manserunt integra, sed beatitudo naturalis est quid purè naturale, quippe consistens in naturali cognitione & dilectione DEI Authoris naturæ: ergo.

Respondeo negando sequelam, cujus primam probationem ita distinguo: de ratione beatitudinis simpliciter est, quòd sit inamissibilis, concedo, de ratione beatitudinis secundum quid, nego antecedens & consequentiam. Nam beatitudo naturalis non est beatitudo simpliciter, sed secundum quid. Supposita namque elevatione naturæ intellectualis in finem & beatitudinem supernaturalem, jam beatitudo naturalis alteri supernaturali subordinata (sicque non nisi beatitudo secundum quid) se sola nequit explere appetitum rationalem, & illa amissa ipsa quoque indirectè & ex consequenti amitti potest. Ad 2. quoque probationem distinguo majorem, naturalia in demonibus manserunt integra, quoad entitatem & in ordine Physico, concedo (& ita intelligendum est illud axioma è D. Dionys. desumptum) quoad ordinem modum perfectionis, & in ordine morale nego. Sed beatitudo naturalis est quid naturale, pertinens tamen ad ordinem morale, & includens rectitudinem voluntatis, concedo, non pertinens ad hunc ordinem, necludens rectitudinem voluntatis, nego minorem & consequentiam.

ARTICULUS II.

An, & quâ suâ dispositione Angeli fuerint creati in gratia?

SUMMARIUM.

1. *Authoritate probatur omnes Angelos esse creatos in gratia.*
2. *Ratio Doctoris Angelici.*
3. *Exponitur, quomodo diabolus ab initio peccaverit.*
4. *Exponitur dictum Joannis Pape.*
5. *Sufficit gratia prioritas & medietas natura inter naturam & gloriam.*
6. *Angelus proprio charitatis actu fuit dispositus ad gratiam.*
7. *Ille actus erat imperfectè liber.*
8. *Tametsi esset ex gratia, potuit disponere ad gratiam.*
9. *SS. PP. adstruunt proportionem gratia secundum gradum naturalis perfectionis in Angelis.*
10. *Ratio Doctoris Angelici.*
11. *Non tamen perfectio naturalis est dispositio, vel motivum ad majorem gratiam.*
12. *Disparitas de homine, & operatione naturali.*

§. I.

Adstruitur Angelorum creatio in gratia.

- I. **CONCLUSIO. I.** *Omnes Angeli fuerunt creati in gratia. S. D. hic a. 3.*

Probatum primò ex illo Ezech. 28, ubi de Luciferò; *Tu, Cherubin in medio lapidum ignitorum ambulasti, perfectus in viis tuis à die conditionis tue, donec inventa est iniquitas in te.* Ergo habuit Angelus perfectionem ab initio suæ creationis, quam peccando amisit: sed hæc non fuit natura-

lis: ergo supernaturalis, quæ potissimum in gratia & charitate consistit.

Probatum secundò. *Authorit. SS. PP.* è quibus D. Hieron. in Ol. c. 3. *sicut demones, qui lapsi de propria dignitate, & nihil antiquæ gratia possident aridi sunt.* Et in illud Job. 4. *Et in Angelis reperit pravitatem, dicitur, inquit, Diabolus, qui quondam sanctus Angelus fuit.* D. Gregor. vult Ezech. supra citata explanans l. 32. *Moral. c. 16. quia, inquit, inter Angelorum corda charitatis igne succensa, clarus gloria conditionis exstitit.*

Probatum 3. ratione. **DEUS** Angelos condidit in ordine ad gloriam propriis actibus & meritis, ut dicitur, consequendam: sed hanc per merita non potuerunt consequi sine gratia; ergo **DEUS** ipsis contulit gratiam seu principium meriti & lumen gloria. Sublimo: atqui **DEUS** rebus omnibus ab initio suæ conditionis indidit seminata virtutem ad producendum effectus, quibus hanc præstitutum consequerentur: ergo etiam Angeli ab initio suæ creationis collata fuit gratia, quæ præset actus meritorios producere & gloria consequi.

Confirmatur à paritate Adam, cui gratiam justificantem initio creationis concessam fuisse, definitum est à Trid. Sels. 5. Can. 1. Nil minus signa de Angelis quoque est sentiendum.

Neque obstat primò. Illud Jo. 8. ubi dicitur; *ab initio diabolus peccat.* Nam primò ly *initium* non est accipiendum Mathematicè pro primo instanti creationis, neque enim in illo Angelum peccare potuisse dicitur in seq. sed moraliter pro